

ปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

ของ โรงเรียนมัธยมศึกษาสวนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา

นางสาวฉวีวรรณ เต็มพิทักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-477-3

009067

I15333085

ACADEMIC ADMINISTRATION PROBLEMS IN IMPLEMENTING
THE UPPER SECONDARY SCHOOL CURRICULUM B.E. 2524
OF THE SECONDARY SCHOOLS UNDER THE GENERAL EDUCATION
DEPARTMENT IN CENTRAL REGION

Miss Chaveevan Tempitask

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Education Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1985

ISBN 974-564-477-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา

โดย

นางสาวฉวีวรรณ เต็มพิทักษ์

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สุประคิษฐ์ บุณนาค

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการ สอววิทยานิพนธ์

อรรถพร อรรถพร

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถพร อรรถพร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถพร อรรถพร)

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2524 ของ โรงเรียนมัธยมศึกษาสวนกลาง สังกัด
กรมสามัญศึกษา

ชื่อนิสิต   นางสาวฉวีวรรณ   เต็มพิทักษ์

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์   นพพงษ์   บุญจิตราคุลย์

ภาควิชา   บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา   2527

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสวนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยประชากร 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร
โรงเรียน จำนวน 93 คน และหัวหน้าหมวดวิชาใน 6 กลุ่มวิชา ตามโครงสร้างของ
หลักสูตร จำนวน 280 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาสวนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา
จำนวน 50 โรงเรียนที่สุ่มได้ นอกจากนี้ยังได้ทำการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์
อย่างมีโครงสร้างกับผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือ 2 ชุด คือ แบบสัมภาษณ์
อย่างมีโครงสร้าง (structure Interview) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 และแบบสอบถามชนิดตรวจสอบ
(Checklist) และชนิดประเมินค่า (Rating Scale) เพื่อศึกษาปัญหา การบริหาร
งานวิชาการในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ทั้งสิ้น 12 ประเภท
คือ กระบวนการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตร
การจัดตารางสอน วิธีสอน การกำหนดและมอบหมายให้ครู-อาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ

การนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การใช้สื่อการสอน และแหล่งทรัพยากรในห้องเรียน การจัดบริการของห้องสมุด การจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดบริการแนะแนว และการประเมินผลงานวิชาการของโรงเรียน แบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 400 ชุด ได้รับคืนมาจำนวน 373 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.25

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง ใช้วิธีการหาค่าร้อยละ และการบรรยายเป็นความเรียง ส่วนการวิเคราะห์แบบสอบถามใช้วิธีหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน พบว่าโรงเรียนมีการกำหนดนโยบายในการบริหารงานวิชาการ มีการวางแผนงานวิชาการโดยการตั้งเป็นคณะกรรมการชั้น มีการจัดทำแผนปฏิบัติการทางวิชาการไว้ล่วงหน้า มีศูนย์เอกสารทางหลักสูตร มีการประชุมครูในแต่ละหมวดวิชา เพื่อทบทวนความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในแต่ละปี มีศูนย์รวมตารางสอน เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการตรวจสอบ มีการควบคุมและตรวจสอบแผนการสอนแต่ละรายวิชาที่อาจารย์สอน มีการสอนซ่อมเสริม มีการจัดทำโครงการนิเทศภายใน มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิมาให้การนิเทศงานวิชาการ มีการส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ มีระบบการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือ และระบบการเก็บรักษาที่อยู่ในระดับดีเกือบทุกโรง

ส่วนที่เป็นปัญหาอยู่บ้างก็คือ ด้านการวิเคราะห์แผนการเรียนที่เปิดสอนในโรงเรียน การสำรวจเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนในแต่ละวิชาว่ามีความเหมาะสมกับวิชาที่สอน ด้านงบประมาณสำหรับการบริหารงานวิชาการ ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอน ด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางการแนะแนวที่ศึกษามาโดยตรง ด้านอาจารย์และนักเรียนในโรงเรียนให้ความสนใจ และความร่วมมือกับการปฏิบัติงานของครูแนะแนว ด้านการประชุมเพื่อวิเคราะห์ผลการเรียนในปลายปี เพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลแผนงานวิชาการ

2. ผู้บริหารงานวิชาการส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อยคือในด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ด้านหลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตร ด้านการจัดตารางสอน ด้านวิธีสอน ด้านการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการใช้สื่อการสอนและแหล่งทรัพยากรในห้องเรียน ด้านการจัดบริการของห้องสมุด และด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ยกเว้นด้านการกำหนดคอบหมายให้ครู-อาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ การจัดบริการแนะแนว และการประเมินผลงานวิชาการของโรงเรียนที่ผู้บริหารงานวิชาการ เห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

Thesis Title   Academic Administration Problems in Implementing
                                 the Upper Secondary School Curriculum B.E.2524
                                 of the Secondary Schools Under the General
                                 Education Department in Central Region

Name   Miss Chaveevan Tempitask

Thesis Advisor   Assistant Professor Noppongs   Bunyajitradulya

Department   Educational Administration

Academic Year   1984

Abstract

Objectives of the Research

This research aims to study the problems in academic administration in implementing the curriculum of the Upper Secondary Education Curriculum B.E.2524 under the General Education Department in Central Region.

The population for this research consisted of 93 administrators and 280 heads of the 6 major sections set up by the Upper Secondary Curriculum from 50 secondary schools under the General Education Department in the Central Region. Among the 93 administrators, 10 administrators were interviewed by using the structure interview.

The instruments used in this research were a structure interview and a questionnaire consisting of a checklist and rating scale which concentrated on 12 areas : academic

1

administration procedures, curriculum and its printed materials, scheduling, teaching methodology, academic activities assignments, academic activities assignments, academic supervision, student activities, teaching aids and local resources application, library building and environment management, guidance and evaluation.

The data from the structure interview is analyzed in percentages and the data from the questionnaire is analyzed with the use of percentages, arithmetic means, and standard deviations.

Findings

1. The interview with the administrators showed that all those schools have policies in planning academic administration. There is a committee to plan academic administration, a curriculum Center, a meeting of each section to revise the curriculum every year, a scheduling center, a policy to control and check lesson plans for each subject, a remedial teaching period, an academic supervision program suggestions by guest lecturer, promotion for students to take part in activities with other educational institutions, a system of borrowing instruments or materials and keeping them in good condition.

There are some problems in analyzing the learning program, in collecting data about teachers' appropriateness in teaching, in budget for academic administration, teaching in materials and teaching aids, with teachers who have directed training in guidance with teachers' and students' interest and

Co - operation in guidance activities, with meetings to analyze the students' grades at the end of, each academic year to improve teaching and learning procedures with and evaluation

2. Most of the academic administrators think that the following problems are at the low level :

1. Academic administration procedure problem;
2. Curriculum and printed matter problems;
3. Scheduling and methodology problems;
4. Teaching methodology problems;
5. Academic supervision problems;
6. Student activities problems;
7. Teaching aids and Local resources application problems;
8. Library problems;
9. Building and environment management problems.

The more people think that the following problem are at the lowest level:

1. Academic activities assignment problems;
2. Guidance problems;
3. Evaluation problems:

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ ผู้ควบคุมการวิจัยที่ได้ให้คำปรึกษา
ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งตลอดมา
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ภิญโญพร วัฒนเจริญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.อมรชัย ตันทีเมธ ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถาม
สำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชา โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกท่าน
ในการตอบแบบสอบถาม นอกจากนั้นยังได้รับความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ จาก
Dr. Donald A. Leuschel อาจารย์จำเป็นร โทประเสริฐ คุณรัชนี ธาคากิจวรคุณ
คุณทิวพร ชานุนิติ คุณกิ่งแก้ว บุญฤทธิกุล คุณพรทิพย์ ตั้งไชยวรวงศ์ ตลอดจน
เพื่อน ๆ ทุกท่าน

อนึ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ - คุณแม่ ที่ได้สนับสนุนให้ผู้วิจัยได้รับ
การศึกษาตลอดมา

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านที่กล่าวมาข้างต้น จึงขอขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ณวีรรณ เต็มพิทักษ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อจำกัดของการวิจัย	7
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ของการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	9
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	10
การวิเคราะห์ข้อมูล	10
ลำดับขั้นในการเสนอรายงานการวิจัย	10
2 เอกสาร วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
หน้าที่ในการบริหารงานโรงเรียน	12
การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	16
กระบวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	19
หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตร	25
การจัดตารางสอน	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

วิธีสอน	38
การกำหนดและมอบหมายให้ครู อาจารย์	42
ปฏิบัติงานวิชาการ	42
การนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน	46
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	53
การใช้สื่อการสอนและแหล่งทรัพยากรในห้องเรียน	61
การจัดบริการของห้องสมุด	69
การจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	74
การจัดบริการแนะแนว	79
การประเมินผลงานวิชาการของโรงเรียน	86
3 วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	95
วิธีดำเนินการวิจัย	95
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	95
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	96
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	98
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	100
การวิเคราะห์ข้อมูล	101
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	103
ลำดับการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	103
เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์	104

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและขอเสนอแนะ	145
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	145
วิธีดำเนินการวิจัย	145
สรุปผลการวิจัย	147
การอภิปรายผลและขอเสนอแนะ	155
ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	165
บรรณานุกรม	166
ภาคผนวก	173
ประวัติผู้เขียน	197

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากร ร.....	101
2	กลุ่มตัวอย่างประชากรจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา	111
3	ปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	113
4	ปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านหลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตร	116
5	ปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดตารางสอน ...	119
6	ปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านการสอน	121
7	ปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านกาหนดมอบหมายให้ครู อาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ	124
8	ปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านกรณีเทศงานวิชาการในโรงเรียน	126
9	ปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	129
10	ปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านการใช้สื่อการสอนและแหล่งทรัพยากรในห้องเรียน	132
11	ปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดบริการของห้องสมุด	135
12	ปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	137

ตารางที่ 1

หน้า

13	ปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านการจัด บริการแนะแนว	140
14	ปัญหาการบริหารงานวิชาการในด้านการ ประเมินผลงานวิชาการของโรงเรียน	142